

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

1. Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Färsk fabriksbetong/Färsk betongmassa

Produktnummer/handelsnamn: Se följesedel

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Ämnets/beredningens användning: Färdigblandad betong för gjutning av betongkonstruktioner.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Tillverkare/leverantör:

Företag: AB Sydsten

Adress: Stenyxegatan 7

Postnr och ort: 213 76 Malmö

Land: Sverige

Telefon: 040 31 19 00

Fax: 040 22 99 85

E-mail: info@sydsten.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

Ring 112, begär Giftinformation.

Kontaktuppgifter till ev. rådgivning från företaget anges här.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

2. Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition: Blandning

Klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP)

Eye Dam. 1; H318

Skin Irrit. 2; H315

För fulltext av faroangivelser, se avsnitt 16.

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram:

Signalord: Fara

Faroangivelser:

Orsakar allvarliga ögonskador

Irriterar huden

Skyddsangivelser:

Förvaras oåtkomligt för barn.

Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd.

Vid hudkontakt: Tvätta med mycket tvål och vatten.

Vid kontakt med ögon: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter.

Eventuella kontaktlinser ska om möjligt tas bort. Fortsätt sedan sköljningen.

P310 Kontakta genast en giftinformationscentral eller motsvarande.

Riskbestämmande komponenter för etikettering: Portlandcement

2.3 Andra faror

Det ingående cementet är kromatreducerat. Personer med utvecklad överkänslighet för krom bör dock undvika all hudkontakt med färsk betong.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

3. Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Farliga ingredienser:

Komponent	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Portlandcement	CAS-nr: 65997-15-1 EG-nr: 266-043-4	Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE3; H335	10 - 20%

Beskrivning: Fabriksblandad betong

Övriga ingredienser

Mineralbaserat konstruktionsmaterial. Innehåller vatten och tillsatsmedel.

Övrig information

Om tillsatsmedel tillsätts på byggarbetsplats ska säkerhetsdatablad för dessa finnas. Portlandcementet innehåller maximalt 0,0002 % lösligt krom VI av cementets torra vikt. För fullständig text för H-angivelser, se avsnitt 16.

4. Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt:

Nödtelefon, se avsnitt 1.4.

Inandning:

Ej relevant.

Hudkontakt:

Nedstänkta kläder ska omedelbart avlägsnas.

Flytta den skadade omedelbart från riskområdet. Om patienten mår illa ska läkare omedelbart uppsökas och detta säkerhetsdatablad visas upp.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Tvätta omedelbart med vatten och tvål och spola därefter

noggrant. Om hudirritation kvarstår, kontakta läkare.

Ögonkontakt:

Spola med ögonspolvätska eller mycket vatten i minst 30 min med öppna ögon. Spolvätskan ska vara tempererad (20 -30°C). Eventuella kontaktlinser ska om möjligt tas bort. Fortsätt sedan sköljningen. Uppsök läkare. Fortsätt spola under transporten.

Förtäring:

Skölj ur munnen ordentligt med vatten. Drick ett par glas vatten eller mjölk. Framkalla inte kräkning. Uppsök läkare och visa upp detta säkerhetsdatablad.

4.2 De viktigaste symptomen, akut och fördröjda

Akuta symptom: Produkten irriterar huden och kan orsaka klåda, sveda och rodnad. Stänk i ögon ger stark smärta och orsakar allvarlig ögonskada.

4.3 Information om behov av omedelbar läkarvård och specialbehandling

Se avsnitt 4.1

5. Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckningsmedel: Produkten är inte brännbar. Anpassa brandbekämpningsåtgärderna till omgivningen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produkten är inte brännbar och inte klassificerad som brandfarlig. Bildar inga farliga förbränningsprodukter.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Särskild skyddsutrustning: Använd tryckluftsmask när produkten är utsatt för brand. Vid evakuering används godkänd skyddsmask. Se även avsnitt 8.

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer Använd skyddsutrustning som anges i avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Hindra produkten från att tränga ner i avloppsnätet eller vattendrag.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

6.3 Metoder och material för uppsamling och sanering:

Ståda upp mekaniskt. Samlas i behållare och hanteras som avfall enligt avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Se även avsnitt 8 och 13.

7. Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Arbetet ska planeras så att direkt kontakt med produkten undviks. Skyddsutrustning framgår av avsnitt 8.

Generella yrkeshygieniska råd: Undvik att äta, dricka eller röka under arbetet. Tvätta händerna efter varje arbetspass och före måltider, rökning eller toalettbesök. Tvätta nedsmutsade eller nedstänkta kläder innan användning.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet Lagring:

Produkten kan inte lagras.

Övrig information:

Förvaras oåtkomligt för barn.

7.3 Särskild slutanvändning

Speciella användningsområden: Se avsnitt 1.2.

8. Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Övrig information om gränsvärden: Hygieniska gränsvärden finns för ingående ämnen men eftersom produkten inte är dammande bedöms de inte som relevanta.

8.2 Exponeringskontroll

Begränsning av exponeringen på arbetsplatsen:

Välj arbetsmetod så att hudkontakt minimeras. Personlig skyddsutrustning ska vara CE märkt och bör väljas i samråd med leverantör av sådan utrustning.

Andningsskydd:

Normalt inte nödvändigt vid hantering av färsk betong. Använd andningsskydd med partikelfilter P2 vid slipning eller borring i härdad produkt.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Handskydd:

Använd handskar av resistent material, tex nitrilgummi, naturgummi, neopren eller PVC. Kontrollera att skyddshandskarna är felfria innan du använder dem. Referens till relevant standard: SS-EN 374 (Skyddshandskar mot kemikalier och mikroorganismer), SS-EN 420 (Skyddshandskar – Allmänna krav och provningsmetoder) Genomträngningstid: > 8 timmar. Andra handskar kan rekommenderas av handskleverantören.

Ögon och ansiktsskydd:

Tättslutande skyddsglasögon eller ansiktsskydd (enligt EN 166)

Kroppsskydd:

Använd lämpliga skyddskläder som skydd mot eventuell hudkontakt. Använd stövlar med byxor sittande utanför stövlarna.

Övrig information:

Möjlighet till ögonspolning ska finnas på arbetsplatsen. Nöddusch bör finnas på arbetsplatsen.

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form: Lättflytande till trögflytande eller jordfuktig massa. Färg: Grå. Kan även vara pigmenterad. Lukt: Svag, karakteristisk. Lukttröskel: Ej bestämd.
pH-värde vid 20 °C: ca 12
Smältpunkt/smältområde: ca 0 °C Kokpunkt / kokområde: ca 100 °C
Kommentar Flampunkt: Ej brännbart.
Kommentar Förångningshastighet : Ej bestämd.
Antändlighet: Ej relevant, se flampunkt.
Kommentar Explosionsgränser: Ej bestämd.
Kommentar Ångtryck: Ej relevant.
Kommentar Ångtäthet: Ej relevant.
Densitet: ca 2400 kg/m ³ .
Kommentar bulktäthet: Ej bestämd.
Löslighet i / blandbarhet med vatten: Fullständigt blandbar
Kommentar Fördelningskoefficient (n-octanol/vatten) log Pow: Ej bestämd.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Kommentar Självantändlighet: Ej relevant.
Kommentar Sönderdelningstemperatur: Sönderdelas ej.
Kommentar Viskositet: Varierar.
Explosiva egenskaper: Ej explosiv.
Oxiderande egenskaper: Ej oxiderande.
9.2 Annan information Andra fysikaliska och kemiska egenskaper: Ingen ytterligare information tillgänglig.

10. Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen fara för reaktivitet.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilt under normala temperaturförhållanden och rekommenderad användning.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända farliga reaktioner

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Inga kända.

10.5 Oförenliga material

Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

10.6 Farliga nedbrytningsprodukter

Inga farliga nedbrytningsprodukter.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

11. Toxikologisk information

11.1 Information om toxikologiska effekter

Produktens toxikologiska effekter relaterar till det ingående portlandcementets toxikologiska data. Färdighärdad produkt anses inte medföra någon hälsorisk.

Bedömd akut toxicitet för blandning:

Bedömning av akut toxicitet: Produkten har ingen känd akut toxicitet.

Potentiella akuta effekter:

Inandning: Ej relevant.

Hudkontakt: Irriterar huden. Avfettar huden. Kan orsaka sprickor och eksem.

Ögonkontakt: Risk för allvarlig ögonskada.

Förtäring: Ej sannolik på grund av produktens form. Produkten verkar irriterande på slemhinnor och kan eventuellt ge magsmärtor vid förtäring.

Irritation: Irriterar huden.

Etsande: Ger allvarlig ögonskada.

Aspiration: Kriterierna för klassificering kan baserat på föreliggande data ej anses vara uppfyllda.

Sensibilisering: Cementet är kromreducerat, varför risken för att kromallergi ska förvärras vid kontakt med färsk betong är reducerad. Personer med kromallergi bör dock undvika att beröra färsk betong med oskyddad hud.

Fördröjd/repetitiva:

Hudkontakt: Långvarig eller upprepad exponering kan orsaka irritation/sveda och sårskador.

Allergi: Allergiframkallande egenskaper är ej kända. Det ingående cementet är kromreducerat för att förhindra allergier.

Specifik organotoxicitet vid enstaka exponering: Baserat på föreliggande data kan kriterierna för klassificering ej anses vara uppfyllda.

Specifik organotoxicitet vid upprepad exponering: Baserat på föreliggande data kan kriterierna för klassificering ej anses vara uppfyllda.

Cancerframkallande, mutagena och reproduktionstoxiska

Cancer: Baserat på föreliggande data kan kriterierna för klassificering ej anses vara uppfyllda.

Mutagenicitet: Baserat på föreliggande data kan kriterierna för klassificering ej anses vara uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet: Baserat på föreliggande data kan kriterierna för klassificering ej anses vara uppfyllda.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Information om toxikologiska effekter hos den ingående komponenten Portlandcement

Faroklass	Kat	Effekt	Referens
Akut toxicitet - dermal	-	Korttidstest, kanin, 24 timmar kontakt 2,000 mg/kg kroppsvikt - ingen dödlighet. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(2)
Akut toxicitet - inhalation	-	Ingen akut toxicitet vid inandning observerats. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(9)
Akut toxicitet - oral	-	Inga tecken på oral toxicitet från studier med cementugnsstoff. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	Litteraturstudie
Frätande / irriterande	2	Cement som kommer i kontakt med våt hud kan orsaka förtjockningar, sprickor och fissurer. Långvarig kontakt kan i kombination med nötning orsaka allvarliga frätskador.	(2) Mänsklig erfarenhet
Allvarlig ögonskada / ögonirritation	1	Portlandcement gav en blandad bild av ögon effekter och det beräknade iritationsindexet var 128. Vanliga cement innehåller varierande mängder portlandcement, flygaska, masugnsslagg, gips, naturlig puzzolanaska, bränt skiffer, kisel-dioxid damm och kalksten. Direktkontakt med cement kan orsaka skada på hornhinnan genom mekanisk nötning, omedelbar eller fördröjd irritation eller inflammation. Direktkontakt med större mängder torr cement eller stänk av vått cement kan leda till allt från irritation (t.ex. konjunktivit eller blefarit) till kemiska frätskador och blindhet.	(10), (11)
Hud-sensibilisering	1B	Vissa kan utveckla eksem vid exponering för damm av våt cement, antingen på grund av det höga pH-värdet, som orsakar irriterande kontaktdermatit efter långvarig kontakt, eller genom en immunologisk reaktion mot lösligt krom VI, som utlöser allergisk kontaktdermatit. Responsen kan komma i många olika former, från lindriga utslag till svår dermatit, och är en kombination av de två ovan nämnda mekanismerna. Om cementen innehåller lösligt reduktionsmedel med krom VI och så länge den nämnda perioden av effektiv kromreduktion inte överskrider, förväntas ingen sensibiliseringseffekt. [Referens (3)].	(3), (4), (17)
Luftvägs-sensibilisering	-	Det finns ingen indikation på sensibilisering av luftvägarna. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(1)
Mutagenitet i köns-celler	-	Ingen indikation. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(12), (13)
Carcinogenicitet	-	Inget samband har fastställts mellan Portlandcementsexponering och cancer. Den epidemiologiska litteraturen stödjer inte utnämningen av Portlandcement som misstänkt cancerframkallande för människor. Portlandcement klassificeras inte som cancerframkallande för människor (Enligt ACGIH A4: Substanser som orsakar oro på grund av cancerframkallande effekter hos människor men som inte slutgiltigt kan bedömas på grund av brist på data. In vitro eller djurstudier ger inga indikationer på cancerframkallande effekter som är tillräckliga för att klassificera ämnet.). Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(1) (14)
Reproduktions-toxicitet	-	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	Inga bevis från mänsklig erfarenhet
STOT - enstaka exponering	3	Cementdamm kan irritera hals och andningsvägar. Hosta, nysningar och andfäddhet kan uppträda efter exponering över de yrkeshygieniska gränsvärdena. Generellt visar mönstret för data tydligt att yrkesmässig exponering för cementdamm har lett till bristande andningsfunktion. De rön som finns tillgängliga i dagsläget räcker dock inte för att med säkerhet fastställa dos-responsförhållandet för dessa effekter.	(1)
STOT - upprepad exponering	-	Det finns en indikation på KOL. Effekterna är akuta och beror på hög exponering. Inga kroniska effekter har observerats vid låga koncentrationer. Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.	(15)
Fara vid aspiration	-	Ej tillämpligt eftersom cement inte används som en aerosol.	

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Denna information har hämtats ur säkerhetsdatablad för cement från Cementa, utfärdade 2015-05-23 (cementa.se). Referenser i tabell:

- (1) *Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7*, UK Health and Safety Executive, 2006. Available from: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.
- (2) *Observations on the effects of skin irritation caused by cement*, Kietzman et al, *Dermatosen*, 47, 5, 184-189 (1999).
- (3) *European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement* (European Commission, 2002). http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.
- (4) *Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement*, NIOH, Page 11, 2003.
- (9) TNO report V8801/02, *An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats*, August 2010.
- (10) TNO report V8815/09, *Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test*, April 2010.
- (11) TNO report V8815/10, *Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test*, April 2010.
- (12) *Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages*, Van Berlo et al, *Chem. Res. Toxicol.*, 2009 Sept; 22(9):1548-58.
- (13) *Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro*; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
- (14) *Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement*, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.
- (15) *Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010*, Hilde Notø, Helge Kjuus, Marit Skogstad and Karl-Christian Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.
- (17) *Occurrence of allergic contact dermatitis caused by chromium in cement. A review of epidemiological investigations*, Kåre Lenvik, Helge Kjuus, NIOH, Oslo, December 2011.

12. Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkten är ej klassad som miljöfarlig.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten (färsk betong) bildar efter några timmar en fast olöslig reaktionsprodukt som enligt tillgängliga uppgifter inte är nedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkten förväntas inte bioackumuleras.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

12.4 Rörligheten i jord

Blandbar med vatten. Sjunker i vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ämnen i blandningen uppfyller inte de PBT/vPvB-kriterier som ställts i REACH, bilaga XIII.

12.6 Andra skadliga effekter

Andra skadliga effekter/övrig information: Utsläpp till vatten kan ge lokalt högt pH och skada vattenmiljön.

13. Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Hårdnad betong kan krossas och användas som ballastmaterial till betongtillverkning eller som återfyllnadsmassor samt vägunderbyggnad för lättare konstruktioner

Farligt avfall: Hårdnad betong klassas inte som farligt avfall.

Avfallskod EAL: 170101 Betong, enligt Europeiska avfallskatalogen (härdad produkt).

14. Transportinformation

14.1 UN-nummer ADR, ADN, IMDG, IATA	Ej farligt gods.
14.2 Officiell transportbenämning ADR, ADN, IMDG, IATA	Ej relevant.
14.3 Faroklass för transport ADR, ADN, IMDG, IATA Klass	Ej relevant.
14.4 Förpackningsgrupp	Ej relevant.
14.5 Miljöfaror	Ej relevant.
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	Ej relevant.

Säkerhetsdatablad Färsk fabriksbetong

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

14.7 Bulktransport med hänsyn till tillägg i MARPOL 73/78 och IBC-regelverket. Ej relevant.

14.8 Transport, ytterligare uppgifter: Ej relevant.

15. Gällande föreskrifter

Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

15.1 Gällande föreskrifter:

REACH förordningen (EG) nr 1907/2006

CLP förordningen (EG) nr 1272/2008

Avfallsförordningen (2011:927).

Kemiska arbetsmiljörisker – AFS 2011:19

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning ej genomförd.

16. Annan information

Uppgifterna är baserade på våra aktuella kunskaper. De representerar emellertid ingen som helst garanti beträffande produkttegenskaper och utgör ingen grund för ett avtalat rättsförhållande.

Informationen i detta dokument ska göras tillgänglig för alla som hanterar produkten.

Lista över relevanta fraser

H315	Irriterar huden.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Ändrade avsnitt från föregående utgåva:

Detta säkerhetsdatablad för färsk fabriksbetong är baserat på ett underlag utarbetat av Svensk Betong juli 2015.